

Kohtuasi C-419/20

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

8. september 2020

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Finanzgericht Hamburg (Hamburgi maksukohus, Saksamaa)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

1. september 2020

Kaebaja:

F. Reyher Nchfg. GmbH & Co. KG

Vastustaja:

Hauptzollamt Hamburg

[...]

Finanzgericht Hamburg

Kohtumäärus

Kohtuasjas

F. REYHER Nchfg. GmbH & Co. KG

[...],

[...] Hamburg

– kaebaja –

[...]

versus

Hauptzollamt Hamburg

[...] Hamburg

– vastustaja –

mis puudutab intressi maksmist,

tegi Gemeinsamer Senat des Finanzgerichts Hamburg für die Länder Freie und Hansestadt Hamburg, Niedersachsen und Schleswig-Holsteini (Hamburgi maksukohus) 4. kolleegium (edaspidi „eelotsusetaotluse esitanud kohus“) 1. septembril 2020 [...]

[...] [lk 2]

järgmise kohtumääruse:

I. Menetlus peatatakse, kuni Euroopa Liidu Kohus (edaspidi „Euroopa Kohus“) on teinud eelotsuse.

II. Euroopa Kohtule esitatakse järgmine eelotsuse küsimus liidu institutsioonide õigusaktide tõlgendamise kohta:

Kas liidu õiguse rikkumisega, mis on Euroopa Kohtu poolt välja töötatud tingimus intressinõude esitamiseks liidu õiguse alusel, on tegemist ka olukorras, kus liikmesriigi asutus nõuab liidu õigusele tuginedes sisse maksu, kuid liikmesriigi kohus hiljem tuvastab, et maksu sissenõudmise faktilised tingimused ei ole täidetud?

[...] [lk 3]

Asjaolud

- 1 Menetlusosaliste vahel on vaidlus selle üle, kas õigusvastaselt sisse nõutud ja pärast Finanzgericht Hamburgi (Hamburgi maksukohus) jõustunud kohtuotsust tagasi makstud dumpinguvastaste tollimaksude pealt tuleb maksta intressi.
- 2 Kaebaja importis 2010. ja 2011. aastal kinnitusdetaille Indoneesias asuvalt ettevõtjalt, kes on Hiinas asuva kinnitusdetailide suurtootja tütarettevõtja. Teatavate Hiina Rahvavabariigist pärit rauast või terasest kinnitusdetailide import maksustati vastavalt määrusele (EÜ) nr 91/2009¹ dumpinguvastase tollimaksuga. Kuna vastustajaks olev Hauptzollamt (edaspidi „kesktollibüroo“) oli Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) uurimistele tuginedes seisukohal, et kaebaja imporditud kinnitusdetailid olid pärit Hiina Rahvavabariigist, nõudis ta mitme 2013. aastal tehtud otsusega kaebajalt tagantjärele sisse dumpinguvastase tollimaksu; kaebaja tasus kõnealuse tollimaksu.

¹ Nõukogu 26. jaanuari 2009. aasta määrus (EÜ) nr 91/2009, millega kehtestatakse lõplik dumpinguvastane tollimaks teatavate Hiinast pärit rauast või terasest kinnitusdetailide impordi suhtes (ELT 2009, L 29, lk 1)

- 3 Finanzgericht Hamburg (Hamburgi maksukohus) rahuldab 3. aprilli 2019. aasta otsusega [...] kaebaja kaebuse ja tunnistab kaebaja suhtes tehtud dumpinguvastase tollimaksu otsused kehtetuks põhjendusega, et kesktollibüroo, kellel lasub tõendamiskoormis, ei ole tõendanud, et imporditud kinnitusedetailid pärinevad Hiina Rahvavabariigist; 3. aprilli 2019. aasta kohtuotsus on jõustunud.
- 4 Vastustajaks olev kesktollibüroo maksis tasutud dumpinguvastase tollimaksu 2019. aasta mais kaebajale tagasi; kaebaja nõue maksta tasutud dumpinguvastasel tollimaksult intressi ajavahemiku eest, mis jääb kõnealuse maksu tasumise kuupäeva ja selle tagastamise kuupäeva vahele, jäeti siiski rahuldamata.
- 5 Pärast tulemusetut vaidemenetlust esitas kaebaja 10. veebruaril 2020 kaebuse. Kaebaja leiab, et intressinõuet on tal õigus esitada [lk 4] Euroopa Kohtu 18. jaanuari 2017. aasta otsusele Wortmann (C-365/15, EU:C:2017:19) tuginedes. Euroopa Kohus on otsustanud, et kui imporditollimaksud, mille hulka kuulub ka dumpinguvastane tollimaks, on sisse nõutud liidu õigust rikkudes, on seda maksu tasunud isikul põhimõtteliselt õigus mitte ainult sisse nõutud summade tagasimakse saamisele, vaid ka nendelt summadelt alates nende tasumisest arvestatava intressi saamisele. Liidu õigusest tulenevat intressinõuet saab esitada ka muul juhul kui olukorras, kus Euroopa Kohus on maksu tagantjärele sissenõudmise aluseks oleva dumpinguvastase tollimaksu määrase kehtetuks tunnistanud. Imporditollimaksud on liidu õigust rikkudes sisse nõutud – millega kaasneb maksusummadelt intressi maksmise kohustus – ka siis, kui – nagu käesoleval juhul – maksude määramise õigusvastasus tuvastatakse üksikjuhtumi hindamisel kohtus. Intressi maksmise kohustuse tekkimisel on määrav vaid see, et isikult on maksud sisse nõutud alusetult.
- 6 Vastustajaks olev kesktollibüroo vaidleb kaebusele vastu eelkõige väitega, et Euroopa Kohtu praktika kohaselt tekib intressi maksmise kohustus vaid juhul, kui maksusummad tuleb tagasi maksta Euroopa Kohtu poolt kehtetuks või tühiseks tunnistatud dumpinguvastase määrase alusel. Sellise olukorraga käesolevas asjas tegemist ei ole. Tuginemine riigisisestele intressi maksmise kohustust reguleerivatele sätetele – näiteks kohtu määratud intressi maksumäärade seadustiku (Abgabenordnung, AO) § 236 alusel – on liidu tolliseadustiku artikli 116 lõike 6 üheti mõistetavast sättest tulenevalt välistatud. [lk 5]

Põhjendused

- 7 [...]
- 8 Eelotsusetaotluse esitanud kohus peatab menetluse [...] ja esitab Euroopa Kohtule Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artikli 267 teise lõigu alusel resolutsioonis sõnastatud eelotsuse küsimuse, kuna ei ole selge, milline õiguslik hinnang tuleb kohtuasjale anda.

I. Õiguslik raamistik

9 Kohtuasja lahendamisel on määravad järgmised õigusnormid:

1. Riigisisesed õigusnormid

10 Maksukorralduse seadustik (Abgabenordnung, edaspidi „AO“) 1. oktoobril 2002 avaldatud redaktsioonis (*Bundesgesetzblatt I*, lk 3866):

§ 1 Kohaldamisala

(1) Käesolevat seadustikku kohaldatakse kõikide maksude suhtes, kaasa arvatud föderaalsete õigusaktidega või Euroopa Liidu õigusega sätestatud maksutagastused, kui neid haldab föderaalne või liidumaa maksuhaldur. Seadustikku kohaldatakse ainult juhul, kui liidu õiguses ei ole sätestatud teisiti.

[...]

(3) Käesoleva seadustiku sätteid kohaldatakse *mutatis mutandis* maksualaste kõrvalkohustuste suhtes, kui liidu õiguses ei ole sätestatud teisiti. [...]

§ 3 Maksud, maksualased kõrvalkohustused

(1) Maks on rahaline kohustus, mis ei ole vastusooritus konkreetse teenuse eest ja mida nõuab avalik-õiguslik maksuhaldur tulu saamise eesmärgil sisse kõigilt, kelle puhul on täidetud seadusjärgne maksukohustuse teokoosseis; tulu saamine võib olla kõrvaleesmärk.

[...]

(3) Liidu tolliseadustiku artikli 5 punktides 20 ja 21 sätestatud impordi- ja eksporditollimaks on maks käesoleva seadustiku tähenduses. [...] [lk 6]

(4) Kõrvalkohustused on [...] intressid vastavalt §-dele 233–237, [...] intressid impordi- ja eksporditollimaksult liidu tolliseadustiku artikli 5 punktide 20 ja 21 tähenduses [...].

§ 37 Maksudega seonduvad nõuded

(1) Maksudega seonduvad nõuded on maksunõue, maksusumma tagasimakse nõue, vastutusest tulenev nõue, maksualase kõrvalkohustuse nõue, lõike 2 kohane tagastusnõue ja eraldi maksuseadustes reguleeritud tagastusnõuded.

(2) Kui maks, maksusumma tagasimakse, vastutusest tuleneva nõude summa või maksualane kõrvalkohustus on tasutud või tagasi makstud alusetult, on isikul, kelle arvel makse tehti, õigus esitada makse saajale tagastusnõue makstud või tagasimakstud summa ulatuses. [...]

§ 233 Põhimõte

Maksudega seonduvatelt nõuetelt (§ 37) makstakse intressi ainult siis, kui see on seadusega ette nähtud. [...]

§ 236 Menetluslik intress

(1) Kui määratud maksusummat vähendatakse või maksutagastust võimaldatakse jõustunud kohtuotsusega või sellise otsuse alusel, tuleb tagasimakstavalt või hüvitatavalt summalt maksta intressi ajavahemiku eest, mis jääb kaebuse esitamise ja kõnealuse maksu tagastamise kuupäeva vahele, kui lõikes 3 ei ole sätestatud teisiti. [...]

2. Liidu õigusnormid

- 11 a) **Ühenduse tolliseadustik:** Nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määrus (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT 1992, L 302, lk 1; ELT eriväljaanne 02/04, lk 307; hilisemate muudatustega):

Artikkel 241

Impordi- või eksporditollimaksu ning tollimaksu tasumisega kaasnenud krediidiintresside või viiviste tagasimakstavalt summalt ei pea pädevad asutused intressi maksuma. Intressi tuleb maksta, kui:

- tagasimaksmise taotluse rahuldamise kohta tehtud otsust ei täideta kolme kuu jooksul arvestades selle tegemise kuupäevast,
- see on ette nähtud siseriiklike õigusaktidega.

[...]

- 12 b) **Liidu tolliseadustik:** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT 2013, L 269, lk 1, hilisemate muudatustega): **[lk 7]**

Artikkel 116

1. Käesolevas jaos sätestatud tingimuste kohaselt tuleb impordi- või eksporditollimaksu summad tagasi maksta või neid vähendada järgmistel põhjustel:

[...]

- a) enam määratud impordi- või eksporditollimaksu summad;

[...]

6. Tagasimakstavalt summalt ei pea asjaomane toll intressi maksma.

[...]

II. Eelotsuse küsimuse asjakohasus

- 13 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul ei ole alust kahelda, et liidu õigus lubab kaebajal AO § 236 lõike 1 esimesele lausele tuginedes esitada vähemasti menetlusliku intressi nõude. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu 3. aprilli 2019. aasta jõustunud kohtuotsuse [...] alusel maksis vastustajaks olev kesktollibüroo 2019. aasta mais kaebajale dumpinguvastase tollimaksu tagasi; AO § 236 lõike 1 esimese lause tingimused on käesolevas asjas täidetud. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul ei ole alust kahelda ka selles, et liidu tolliseadustiku artikli 116 lõige 6, mille kohaselt ei pea tolliasutus – erinevalt ühenduse tolliseadustiku artikli 241 esimese lõigu teises lauses sisalduvast varasemast sättest – tagasimakstavalt summalt intressi maksma, ei välista AO § 236 lõike 1 esimese lause kohaldamist.
- 14 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikaga on kooskõlas, et menetlusnormid on üldiselt kohaldatavad alates nende jõustumisest menetluses olevatele kohtuasjadele, kuid materiaalõigusnorme tõlgendatakse tavaliselt nii, et need ei ole põhimõtteliselt kohaldatavad olukordadele, mis eksisteerisid enne nende jõustumist (vt 23. veebruari 2006. aasta kohtuotsus Molenbergatie, C-201/04, resolutsiooni punkt 1). Erandjuhul võib see teisiti olla vaid siis, kui selline tagasiulatuv mõju tuleneb selgelt asjaomaste liidu õigusnormide sõnastusest, eesmärgist või ülesehitusest (vt 19. märtsi 2009. aasta kohtuotsus Mitsui Co. Deutschland, C-256/07, punkt 32). Liidu tolliseadustiku artikli 116 lõige 6 on materiaalõigusnorm, mis sisaldab küll ka menetlusnorme (nt tähtaegu), kuid need ei ole käesolevas asjas otsuse tegemise seisukohast olulised [lk 8], kuna vaidlus menetlusosaliste vahel puudutab üksnes küsimust, kas kaebaja intressinõude esitamine on liidu tolliseadustiku artikli 116 lõike 6 esimese lõigu alusel välistatud. Kuna liidu tolliseadustiku artikli 116 sõnastus ega määruse (EL) nr 952/2013 põhjendused ei viita sellele, et liidu tolliseadustiku artikli 116 lõike 6 esimesele lõigule tuleb erinevalt liidu tolliseadustiku artikli 288 lõikest 2 koosmõjus lõikega 1 omistada tagasiulatuv mõju, on liidu tolliseadustiku artikli 116 lõike 6 esimese lõigu materiaalõigusnorm kohaldatav alles alates 1. maist 2016 tekkinud tollivõlgadele [...]. Sellisele tollivõlale nagu käesolevas asjas, mis tekkis enne liidu tolliseadustiku jõustumist, täpsemalt 2013. aastal, on muutumatult kohaldatavad ühenduse tolliseadustiku materiaalõigusnormid ja seega ka ühenduse tolliseadustiku artikli 241 esimese lõigu teise lause teine taane, mille kohaselt tuleb intressi maksta juhul, kui see on ette nähtud riigisiseste õigusnormidega.
- 15 Liidu õigust arvestades on siiski kaheldav, kas kaebaja saab nõuda intressi ka ajavahemiku eest alates vastustajast kesktollibüroo poolt õigusvastaselt määratud dumpinguvastase tollimaksu tasumise kuupäevast. Sellisel intressinõudel puudub

riigisiseses õiguses õiguslik alus. Kaebaja kaebuse rahuldamine sõltub sellest, kas kaebaja saab intressinõude esitamisel tugineda Euroopa Kohtu poolt välja töötatud õigusele nõuda intressi liidu õiguse alusel. Eelotsusetaotluse esitanud kohus kahtleb siiski, kas Euroopa Kohtu poolt liidu õigusest tuleneva tõhususe põhimõtte alusel välja töötatud intressinõude esitamise tingimused on täidetud ka sellises olukorras nagu käesolev, kus liikmesriigi asutus on maksu sisse nõudnud liidu õigust kohaldades, kuna ta on veendunud selles, et liidu õigusest tulenevad maksu sissenõudmise tingimused on täidetud, kuid hiljem on liikmeriigi kohus tuvastanud, et maksu sissenõudmise faktilised tingimused ei ole täidetud ja seega on maks sisse nõutud liidu õigust rikkudes. [lk 9]

III. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu õiguslikud kaalutlused

- 16 Euroopa Kohus on viimati 18. jaanuari 2017. aasta otsuses Wortmann (C-365/15, resolutsioon) märkinud, et kui maksud makstakse tagasi seetõttu, et need nõuti sisse liidu õigust rikkudes, lasub liikmesriikidel liidu õigusest tulenev kohustus maksta õigussubjektidele, kellel on õigus tagasimaksmisele, intressi, mida arvestatakse alates päevast, mil õigussubjektid tagasimakstavad maksud tasusid. Euroopa Kohtu kõnealune otsus tugineb reale varasematele kohtuotsustele, milles Euroopa Kohus pani liikmesriikidele liidu õiguse alusel kohustuse maksta tagasi mitte ainult liidu õigust rikkudes sisse nõutud maks, vaid hüvitada ka kahju, mis on tekkinud seoses võimatusega maksudeks makstud raha kasutada (vt Euroopa Kohtu 27. septembri 2012. aasta otsus Zuckerfabrik Jülich, liidetud kohtuasjad C-113/10, C-147/10 ja C-234/10, punkt 65; 18. aprilli 2013. aasta kohtuotsus Irimie, C-565/11, punkt 28). Viidatud Euroopa Kohtu otsused on sarnased selle poolest, et Euroopa Kohus tunnistas maksukohustuse riigisiseses õiguses või liidu õiguses sisalduva õigusliku aluse kehtetuks või tühiseks; maksu tagastamine põhines õigusloomes tehtud veal.
- 17 Kohtuasjas Zuckerfabrik Jülich (liidetud kohtuasjad C-113/10, C-147/10 ja C-234/10) tunnistas Euroopa Kohus liidu õigusega vastuolu tõttu kehtetuks määruse nr 1193/2009², mis oli suhkru toodangumaksu kehtestamise õiguslik alus, ja märkis, et kehtetu määrusega kehtestatud suhkrosektori toodangumaksu alusetult tasutud summa tagasimakse saamiseks õigustatud isikul on ka õigus saada sellelt summalt intressi (resolutsiooni punkt 3). [lk 10]
- 18 Pärast seda, kui Euroopa Kohtu muu koda oli tuvastanud liikmesriigi kehtestatud saastemaksu vastuolu ETL artikliga 110 (7. aprilli 2011. aasta kohtuotsus Tatu, C-402/09), kinnitas Euroopa Kohus kohtuasjas Irimie (C-565/11), viidates kohtuotsusele Zuckerfabrik Jülich, et liidu õigusest tuleneb põhimõte, mille kohaselt on liikmesriigid kohustatud tagastama liidu õiguse rikkumise tulemusel

² Komisjoni 3. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1193/2009, [millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 1762/2003, (EÜ) nr 1775/2004, (EÜ) nr 1686/2005 ja (EÜ) nr 164/2007 ning millega määratakse kindlaks turustusaastatel 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005 ja 2005/2006 kehtivad toodangumaksud suhkrosektoris] (ELT 2009, L 321, lk 1).

saadud maksumus koos intressiga (punkt 22), kusjuures intressi tuleb põhimõtteliselt tasuda ajavahemiku eest, mis jääb kõnealuse maksu alusetult tasumise kuupäeva ja selle tagastamise kuupäeva vahele (punkt 28).

- 19 Euroopa Kohtu kõige hilisemale kohtuotsusele Wortmann oli eelnenud menetlus, milles Euroopa Kohus tühistas nõukogu 5. oktoobri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1472/2006, millega kehtestatakse teatavate Hiina Rahvavabariigist ja Vietnamist pärit nahast pealsetega jalatsite impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks ning millega nõutakse lõplikult sisse kõnealuse impordi suhtes kehtestatud ajutine tollimaks (ELT 2006, L 275, lk 1), (2. veebruari 2012. aasta kohtuotsus Brosmann Footwear, C-249/10 P). Sellele tuginedes otsustas Euroopa Kohus kohtuasjas Wortmann – nagu juba märgitud –, et kui imporditollimaksud on sisse nõutud liidu õigust rikkudes, siis lasub liikmesriikidel liidu õigusest tulenev kohustus maksta intressi, mida arvestatakse alates tagasimakstavate maksude tasumise kuupäevast (kohtuotsuse resolutsioon).
- 20 Euroopa Kohtu praktika, mille kohaselt on liikmesriigid kohustatud liidu õigust rikkudes sisse nõutud maksud tagasi maksuma koos intressiga, põhineb ilmselt kaalutlusel, et kui Euroopa Kohus tunnistab liidu või liikmesriikide õigusaktid liidu õigusega vastuolu tõttu kehtetuks või tühiseks, siis ei loeta nende õigusaktide tagajärgi põhimõtteliselt kehtivaks (*argumentum e contrario* ELTL artikli 264 teine lõik). Sellest kaalutlusest tuleneb, et isikutel on peale alusetult sisse nõutud maksu õigus tagasi nõuda ka summad, mis on riigile makstud või tema poolt kinni peetud otseses seoses nimetatud maksuga, ja sellega on hõlmatud ka kahju, mis on tekkinud seoses võimatusega maksudeks makstud raha kasutada (vt [lk 11] Euroopa Kohtu 27. septembri 2012. aasta otsus Zuckerfabrik Jülich, liidetud kohtuasjad C-113/10, C-147/10 ja C-234/10, punkt 65; samamoodi juba Euroopa Kohtu 12. detsembri 2006. aasta otsus Test Claimants in the FII Group Litigation, C-446/04, punkt 205). Ainult nii taastatakse olukord sellisena, nagu see oleks pidanud olema, kui hiljem kehtetuks või tühiseks tunnistatud määruse rakendusakti või liidu õigusega vastuolus oleva riigisisese maksuseaduse rakendusakti ei oleks olnud (vt selle kohta ka kohtujurist Sanchez-Bordona ettepanek kohtuasjas C-365/15, punkt 66).
- 21 Käesolevas menetluses on asjaolud eespool kirjeldatud olukorrast märkimisväärselt erinevad. Peab paika, et Euroopa Kohtu rõhutatud aspekt, et hüvitada tuleb kahju, mis on tekkinud seoses võimatusega maksudeks makstud raha kasutada (vt Euroopa Kohtu 27. septembri 2012. aasta otsus Zuckerfabrik Jülich, liidetud kohtuasjad C-113/10, C-147/10 ja C-234/10, punkt 65; 18. aprilli 2013. aasta kohtuotsus Irimie, C-565/11, punkt 21), hõlmab samavõrra olukorda, kus isik on õigusvastaselt koormatud maksudega, kuna liidu õigusest tulenevad maksu sissenõudmise tingimused ei ole täidetud. Maksukohustuslase jaoks ei ole ilmselt vahet, kas ta on maksud tasunud liidu õigusega vastuolus oleva määruse või õigusnormi alusel või pelgalt tolliasutuse sellise otsuse alusel, mille vastuolu (liidu) õigusega tuleneb sellest, et otsuse tegemisel on rikutud õigusnorme. Mõlemas olukorras puudub isikul võimalus kasutada sisse nõutud rahasummat, mis oleks tema käsutuses olnud juhul, kui tolliasutus oleks liidu õigust järginud.

Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et siiski tuleb vahet teha, kas Euroopa Kohus on maksu sissenõudmise õigusliku aluse tühiseks või kehtetuks tunnistanud või on isikul õigus nõuda maksu tagasimaksmist seepärast, et asjaolude väärist hindamisest tulenevalt on liikmesriigi asutus asjassepuutuvat ja kehtivat liidu õigust konkreetsel juhul vääralt kohaldanud. Viimati nimetatud juhul on ilmselt tegemist pelgalt konkreetses asjas tehtud otsuse [lk 12] korrigeerimisega, mis sõltub sisuliselt asjaomastest riigisisestest õigusnormidest, kuid Euroopa Kohtu poolt kehtetuks või tühiseks tunnistatud määruse või õigusnormi puhul tuleb liidu õiguse täielik tõhusus uuesti taastada.

- 22 Kohtuasjas Littlewoods Retail jt (19. juuli 2012. aasta kohtuotsus C-591/10), mis puudutas enamakstud käibemaksu, mille oli liikmesriik sisse nõudnud käibemaksu reguleerivaid liidu õigusnorme rikkudes, märkis Euroopa Kohus siiski samuti, et liikmesriigid on kohustatud tagastama liidu õiguse rikkumise tulemusel saadud maksu summad koos intressiga (punkt 26). Kohtuasja Littlewoods Retail jt aluseks olevas põhikohtuasjas ei tulenenud liidu õiguse rikkumine riigisisestest õigusnormidest ega liidu õigusnormidest, mille oleks Euroopa Kohus hiljem kohaldamatuks või tühiseks tunnistanud. Liidu õiguse rikkumine seisnes selles, et teatud tehingute puhul oli maksustatav summa määratud ekslikult liiga suureks (vt kohtujurist Trstenjaki 12. jaanuari 2012. aasta ettepanek kohtuasjas C-591/10, punkt 6), ja seda ei tuvastanud mitte Euroopa Kohus ise, vaid see põhines liikmesriigi asutuse või liikmesriigi kohtu sedastustel. Peale selle rõhutas Euroopa Kohus kohtuasjas Wortmann, et seda, kas maksud nõuti sisse liidu õigust rikkudes, „peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus“ (vt 18. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Wortmann, C-365/15, punkt 39). Ka see sedastus võib toetada järeldust, et liidu õiguse rikkumine, mis on Euroopa Kohtu poolt välja töötatud tingimus intressinõude esitamiseks liidu õiguse alusel, on täidetud ka siis, kui liikmesriigi asutus nõuab maksu sisse kehtivaid liidu õigusnorme rikkudes ja liikmesriigi kohus kõnealuse rikkumise tuvastab.
- 23 Arvestades eespool kirjeldatud kahtlusi asjassepuutuva liidu õiguse tõlgendamise suhtes, esitab eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtule [lk 13] käesoleva kohtumääruse resolutsioonis sõnastatud eelotsuse küsimuse.

[...]